

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (pierwsza izba)

z dnia 4 września 2019 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Współpraca sądowa w sprawach cywilnych – Rozporządzenie (UE) nr 1215/2012 – Artykuł 53 – Zaświadczenie dotyczące orzeczenia w sprawach cywilnych i handlowych, którego wzór formularza znajduje się w załączniku 1 – Kompetencje sądu pochodzenia – Badanie z urzędu ewentualnego zaistnienia naruszenia przepisów jurysdykcyjnych w sprawach dotyczących umów konsumenckich

W sprawie C-347/18

mającej za przedmiot wnioski o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Tribunale di Milano (trybunał w Mediolanie, Włochy) postanowieniem z dnia 14 maja 2018 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 28 maja 2018 r., w postępowaniu:

Alessandro Salvoni

przeciwko

Annie Marii Fiermonte,

TRYBUNAŁ (pierwsza izba),

w składzie: J.C. Bonichot, prezes izby, C. Toader (sprawozdawca), A. Rosas, L. Bay Larsen i M. Safjan, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Bobek,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu rządu włoskiego przez G. Palmieri, działającą w charakterze pełnomocnika, wspieraną przez P. Pucciariella, avvocato dello Stato,
- w imieniu rządu czeskiego przez M. Smolka, J. Vlácilu i A. Kasalicką, działających w charakterze pełnomocników,
- w imieniu Irlandii przez J. Quaney, G. Hodge, M. Browne oraz A. Joyce'a, działających w charakterze pełnomocników,

* Język postępowania: włoski.

– w imieniu Komisji Europejskiej przez F. Moro, M. Heller oraz M. Wilderspina, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 7 maja 2019 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 53 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. 2012, L 351, s. 1), w brzmieniu zmienionym rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2015/281 z dnia 26 listopada 2014 r. (Dz.U. 2015, L 54, s. 1) (zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1215/2012”) oraz art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „kartą”).
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy Alessandrem Salvonim a Anną Marią Fiermonte w przedmiocie kwot należnych temu pierwszemu z tytułu wynagrodzenia za usługi świadczone przez niego w ramach wykonywania działalności zawodowej adwokata.

Ramy prawne

- 3 Zgodnie z motywami 29 i 32 rozporządzenia nr 1215/2012:

„(29) [...] Dlatego osoba, wobec której wystąpiono o wykonanie orzeczenia, powinna mieć możliwość wystąpienia o odmowę uznania lub wykonania orzeczenia, jeżeli uzna, że występuje jedna z podstaw odmowy uznania [...].

[...]

(32) W celu poinformowania osoby, wobec której wystąpiono o wykonanie orzeczenia, o wykonaniu orzeczenia wydanego w innym państwie członkowskim, zaświadczenie przewidziane w niniejszym rozporządzeniu, w razie konieczności wraz z orzeczeniem, powinno zostać doręczone tej osobie w rozsądnym terminie przed pierwszym środkiem wykonawczym. W tym kontekście pierwszy środek wykonawczy oznacza pierwszy środek wykonawczy po takim doręczeniu”.

- 4 Artykuły 17–19 rozporządzenia nr 1215/2012 należą do rozdziału II, zawierającego przepisy jurysdykcyjne, a konkretnie do jego sekcji 4, zatytułowanej „Jurysdykcja w sprawach dotyczących umów konsumenckich”. Artykuł 17 ust. 1 lit. c) wspomnianego rozporządzenia stanowi:

„1. Jeżeli przedmiotem postępowania jest umowa lub roszczenia z umowy, którą zawarła osoba, konsument, w celu, który nie może być uważany za działalność zawodową lub gospodarczą tej osoby, jurysdykcję określa się na podstawie niniejszej sekcji, nie naruszając przepisów art. 6 i art. 7 pkt 5:

[...]

c) we wszystkich innych przypadkach – gdy druga strona umowy w państwie członkowskim, na terytorium którego konsument ma miejsce zamieszkania, prowadzi działalność zawodową lub gospodarczą lub taką działalność w jakikolwiek sposób kieruje do tego państwa członkowskiego lub do kilku państw włącznie z tym państwem członkowskim, a umowa wchodzi w zakres tej działalności”.

5 Artykuł 18 ust. 2 owego rozporządzenia stanowi:

„Kontrahent może wytoczyć powództwo przeciwko konsumentowi tylko przed sądy państwa członkowskiego, na którego terytorium konsument ma miejsce zamieszkania”.

6 Zgodnie z brzmieniem art. 28 ust. 1 tego samego rozporządzenia:

„Jeżeli pozwany mający miejsce zamieszkania w jednym państwie członkowskim zostaje pozwany przed sąd innego państwa członkowskiego, ale się nie stawia, sąd stwierdza z urzędu brak swej jurysdykcji, o ile jego jurysdykcja nie wynika z przepisów niniejszego rozporządzenia”.

7 Artykuł 37 ust. 1 rozporządzenia nr 1215/2012 stanowi:

„1. Strona, która chce powołać się w państwie członkowskim na orzeczenie wydane w innym państwie członkowskim, przedstawia:

- a) odpis orzeczenia, który spełnia warunki niezbędne do ustalenia jego autentyczności; oraz
- b) zaświadczenie wydane zgodnie z art. 53”.

8 Artykuł 42 tego rozporządzenia przewiduje:

„1. Do celów wykonania w państwie członkowskim orzeczenia wydanego w innym państwie członkowskim wnioskodawca przedstawia właściwemu organowi egzekucyjnemu:

- a) odpis orzeczenia spełniający warunki niezbędne do stwierdzenia jego autentyczności; oraz
- b) zaświadczenie wydane zgodnie z art. 53, potwierdzające wykonalność orzeczenia i zawierające wyciąg z orzeczenia, a w stosownych przypadkach również odpowiednie informacje o podlegających zwrotowi kosztach postępowania i naliczeniu odsetek.

2. Do celów wykonywania w państwie członkowskim wydanego w innym państwie członkowskim orzeczenia zarządzającego środki tymczasowe, w tym środki zabezpieczające, wnioskodawca przedstawia właściwemu organowi egzekucyjnemu:

- a) odpis orzeczenia spełniający warunki niezbędne do ustalenia jego autentyczności;
- b) zaświadczenie wydane zgodnie z art. 53, zawierające opis środka oraz potwierdzające, że:
  - i) sąd ten ma jurysdykcję w sprawie głównej;
  - ii) orzeczenie jest wykonalne w państwie członkowskim pochodzenia; oraz
- c) dowód doręczenia orzeczenia – jeżeli środek zarządzono bez wezwania pozwanego do stawiennictwa.

[...]”.

9 Zgodnie z brzmieniem art. 43 ust. 1 wspomnianego rozporządzenia:

„Jeżeli wystąpiono o wykonanie orzeczenia wydanego w innym państwie członkowskim, zaświadczenie wydane zgodnie z art. 53 zostaje doręczone osobie, wobec której występuje się o wykonanie orzeczenia przed pierwszym środkiem wykonawczym. Zaświadczenie doręczane jest wraz z orzeczeniem, jeżeli przedmiotowe orzeczenie nie zostało uprzednio doręczone tej osobie”.

10 W odniesieniu do odmowy uznania i wykonania art. 45 ust. 1 lit. e) oraz art. 45 ust. 2 rzeczonoego rozporządzenia przewidują:

„1. Na wniosek każdej zainteresowanej strony odmawia się uznania orzeczenia, jeżeli:

[...]

e) orzeczenie jest sprzeczne z:

i) rozdziałem II sekcje 3, 4 lub 5, w przypadku gdy ubezpieczający, ubezpieczony, uposażony z tytułu ubezpieczenia, poszkodowany, konsument lub pracownik był stroną pozwaną; lub

[...]

2. Przy badaniu podstaw jurysdykcji, o których mowa w ust. 1 lit. e), sąd, do którego złożono wniosek, jest związany ustaleniami faktycznymi, na podstawie których sąd pochodzenia oparł swą jurysdykcję”.

11 Zgodnie z art. 46 rozporządzenia nr 1215/2012 „na wniosek osoby, przeciwko której wystąpiono o wykonanie orzeczenia, odmawia się wykonania orzeczenia w przypadku stwierdzenia jednej z podstaw odmowy uznania, o których mowa w art. 45”.

12 Zgodnie z art. 53 owego rozporządzenia na wniosek każdej zainteresowanej strony sąd pochodzenia wydaje zaświadczenie na formularzu znajdującym się w załączniku I.

13 Punkt 4 owego formularza, noszący tytuł „Orzeczenie”, wskazuje w ppkt 4.6.2 informacje, jakie sąd pochodzenia ma podać w przypadku, gdy orzeczenie dotyczy środka tymczasowego, w tym środka zabezpieczającego, w odniesieniu do jurysdykcji sądu, który taki środek zarządził, do orzekania w sprawie głównej.

Postępowanie główne i pytanie prejudycjalne

14 W pozwie złożonym w dniu 3 listopada 2015 r. adwokat A. Salvoni, prowadzący kancelarię Mediolanie (Włochy), wniosł do Tribunale di Milano (trybunału w Mediolanie, Włochy) o wydanie nakazu zapłaty wobec A.M. Fiermonte, zamieszkałej w Hamburgu (Niemcy), obejmującego kwoty należne mu z tytułu wynagrodzenia za usługi wykonane w toku postępowania dotyczącego podważenia testamentu holograficznego ojca jego klientki.

15 Sąd odsyłający wydał nakaz zapłaty na kwotę wynagrodzenia, powiększoną o odsetki i koszty. Jako że A.M. Fiermonte nie złożyła sprzeciwu wobec tego nakazu zapłaty, M. Salvoni zwrócił się następnie do sądu odsyłającego o wydanie w odniesieniu do owego nakazu zaświadczenia zgodnie z art. 53 rozporządzenia nr 1215/2012, na formularzu znajdującym się w załączniku I do tego rozporządzenia.

16 Po przeprowadzeniu z urzędu wyszukiwania w Internecie sąd odsyłający doszedł do wniosku, że M. Salvoni prowadził działalność nakierowaną na Niemcy. W związku z tym sąd odsyłający zwrócił się do A. Salvoniego o udokumentowanie, w jakiej kancelarii prowadził działalność w okresie, w którym prowadził sprawę A.M. Fiermonte. Dokumenty złożone przez A. Salvoniego potwierdzają, że jego działalność była nakierowana na Niemcy oraz że w momencie, w którym prowadził sprawę A.M. Fiermonte, mieszkała ona w Niemczech.

17 Uznawszy, że stosunek pomiędzy A. Salvonim a A.M. Fiermonte jest porównywalny z umową konsumencką, sąd odsyłający wywnioskował z informacji dotyczących działalności zawodowej A. Salvoniego, że wydanie nakazu zapłaty nastąpiło z naruszeniem przepisów jurysdykcyjnych ustanowionych w sekcji 4 rozdziału II rozporządzenia nr 1215/2012, dotyczącej przepisów jurysdykcyjnych obowiązujących w sprawach dotyczących umów konsumenckich.

- 18 W tym kontekście sąd odsyłający powziął wątpliwości dotyczące kompetencji przyznanych sądowi mającemu wydać zaświadczenie zgodnie z art. 53 rozporządzenia nr 1215/2012, w sytuacji gdy orzeczenie, które w świetle prawa krajowego jest ostateczne, zostało wydane z naruszeniem przepisów jurysdykcyjnych owego rozporządzenia.
- 19 Sąd odsyłający zastanawia się w szczególności, czy art. 53 rozporządzenia nr 1215/2012 nakłada na sąd, do którego wpłynął wniosek o wydanie zaświadczenia, obowiązek automatycznego odtworzenia w zaświadczeniu orzeczenia wydanego w państwie członkowskim pochodzenia, czy też przepis ten upoważnia go do poinformowania z urzędu pozwanego konsumenta, wobec którego orzeczenie ma zostać wykonane w państwie członkowskim niebędącym państwem pochodzenia orzeczenia, o ewentualnym naruszeniu przepisów jurysdykcyjnych sekcji 4 rozdziału II owego rozporządzenia i w związku z tym o możliwości sprzeciwienia się uznaniu orzeczenia w rozumieniu art. 45 ust. 1 lit. e) rzeczonego rozporządzenia.
- 20 Zdaniem sądu odsyłającego wydaje się, iż art. 42 i art. 53 rozporządzenia nr 1215/2012 można interpretować w ten sposób, że sądowi, do którego wpłynął wniosek o wydanie zaświadczenia, nie przysługują żadne uprawnienia dyskrecjonalne i musi on automatycznie odtworzyć treść odnośnego orzeczenia w formularzu znajdującym się w załączniku I do rzeczonego rozporządzenia w celu poświadczenia, że dane orzeczenie jest wykonalne w państwie członkowskim jego pochodzenia.
- 21 Niemniej jednak, zdaniem sądu odsyłającego, taka interpretacja mogłaby naruszać art. 47 karty w świetle wykładni nadanej mu przez Trybunał Sprawiedliwości w dziedzinie prawa ochrony konsumentów. W tym względzie sąd odsyłający uważa, że z orzecznictwa Trybunału, a w szczególności z wyroków z dnia 14 czerwca 2012 r., Banco Español de Crédito (C-618/10, EU:C:2012:349, pkt 39, 41 i 43), a także z dnia 18 lutego 2016 r., Finanmadrid EFC, (C-49/14, EU:C:2016:98, pkt 46), wynika, że słabsza pozycja konsumenta względem przedsiębiorcy, zarówno w odniesieniu do możliwości negocjacyjnych, jak i ze względu na stopień poinformowania, może zostać zrównoważona jedynie aktywną interwencją sądu, który ma obowiązek zbadania z urzędu ewentualnego nieuczciwego charakteru warunku umownego, jeżeli dysponuje niezbędnymi w tym celu informacjami na temat stanu faktycznego i prawnego.
- 22 W odniesieniu do zaświadczenia przewidzianego w art. 53 rozporządzenia nr 1215/2012 sąd odsyłający zauważa, że co do zaświadczenia przewidzianego w art. 9 rozporządzenia (WE) nr 805/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie utworzenia europejskiego tytułu egzekucyjnego dla roszczeń bezspornych (Dz.U. 2004, L 143, s. 15) Trybunał orzekł w wyroku z dnia 16 czerwca 2016 r., Pebros Servizi (C-511/14, EU:C:2016:448), że czynność opatrzenia orzeczenia zaświadczeniem stanowi czynność o charakterze sądowym. W systemie rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. 2001, L 12, s. 1 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 19, t. 4, s. 42), Trybunał orzekł również, że funkcja przypisana zaświadczeniu przewidzianemu w art. 54 owego rozporządzenia polega na ułatwieniu stwierdzenia wykonalności orzeczenia wydanego w państwie członkowskim pochodzenia (wyrok z dnia 6 września 2012 r., Trade Agency, C-619/10, EU:C:2012:531, pkt 41). W tym kontekście sąd odsyłający podkreśla, że znaczenie tego zaświadczenia zostało wzmocnione w systemie rozporządzenia nr 1215/2012.
- 23 Zdaniem sądu odsyłającego do niego należy pogodzenie celu rozporządzenia nr 1215/2012, związanego z zapewnieniem szybkiego obiegu orzeczeń, ze skuteczną ochroną konsumentów poprzez poinformowanie konsumentów z urzędu – na etapie wydawania zaświadczenia przewidzianego w art. 53 tego rozporządzenia – o naruszeniu przepisów jurysdykcyjnych sekcji 4 rozdziału II owego rozporządzenia.

- 24 W tej sytuacji Tribunale di Milano (trybunał w Mediolanie) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy art. 53 rozporządzenia [...] nr 1215/2012 oraz art. 47 [karty] należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie temu, aby sąd pochodzenia, do którego złożono wnioski o wydanie zaświadczenia przewidzianego w art. 53 [rzeczonego] rozporządzenia [...] w odniesieniu do prawomocnego orzeczenia, mógł wykonywać z urzędu uprawnienia mające na celu sprawdzenie, czy nie doszło do naruszenia przepisów zawartych w sekcji 4 rozdziału II [owego] rozporządzenia, w celu poinformowania konsumenta o ewentualnie wykrytym naruszeniu oraz umożliwienia konsumentowi świadomej oceny możliwości skorzystania ze środka prawnego przewidzianego w art. 45 tego rozporządzenia?”.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

W przedmiocie dopuszczalności

- 25 Na wstępie należy ustalić, czy działania podejmowane przez sąd, do którego wpłynął wniosek o wydanie zaświadczenia zgodnie z art. 53 rozporządzenia nr 1215/2012, mają charakter sądowy w rozumieniu art. 267 TFUE, czy też przeprowadzane przez niego postępowanie można uznać za zbliżone do postępowania czysto administracyjnego lub postępowania niespornego.
- 26 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem o ile art. 267 TFUE nie uzależnia możliwości zwrócenia się do Trybunału od kontradyktoryjnego charakteru postępowania, w którego toku sąd krajowy formułuje pytanie prejudycjalne, o tyle sądy krajowe są uprawnione do występowania do Trybunału wyłącznie wtedy, gdy wniesiona zostanie do nich sprawa i muszą wydać rozstrzygnięcie w ramach postępowania mającego na celu wydanie orzeczenia o charakterze sądowym (wyrok z dnia 16 czerwca 2016 r., *Pebros Servizi*, C-511/14, EU:C:2016:448, pkt 24 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 27 Wyrażenie „wydanie wyroku” w rozumieniu art. 267 akapit drugi TFUE obejmuje całe postępowanie prowadzące do wydania orzeczenia przez sąd odsyłający i w związku z tym wyrażenie to należy interpretować szeroko, tak by uniknąć sytuacji, w której wiele kwestii proceduralnych zostałoby uznanych za niedopuszczalne i nie mogłoby stać się przedmiotem dokonania przez Trybunał wykładni i w której Trybunał nie byłby w stanie dokonać wykładni wszystkich przepisów prawa Unii, które sąd odsyłający jest zobowiązany stosować (zob. podobnie wyrok z dnia 16 czerwca 2016 r., *Pebros Servizi*, C-511/14, EU:C:2016:448), pkt 28 i przytoczone tam orzecznictwo.
- 28 W kwestii tej Trybunał orzekł w pkt 39–41 wyroku z dnia 28 lutego 2019 r., *Gradbeništvo Korana* (C-579/17, EU:C:2019:162), że badanie przez sąd pochodzenia własnej właściwości do wydania zaświadczenia na podstawie art. 53 rozporządzenia nr 1215/2012 ma charakter sądowy.
- 29 Rozwiązanie to nie może ograniczać się jedynie do sytuacji, w których kompetencja do wydania odnośnego zaświadczenia jest kwestionowana, ponieważ działania podejmowane w innych sytuacjach przez organ wydający zaświadczenie przewidziane w art. 53 rozporządzenia mają również charakter sądowy.
- 30 Funkcje, jakie spełnia zaświadczenie przewidziane w art. 53 rozporządzenia nr 1215/2012 w systemie ustanowionym przez owo rozporządzenie, uzasadniają, by – w sytuacji gdy część informacji, które mają zostać zawarte w zaświadczeniu nie jest zawarta w orzeczeniu, które ma zostać wykonane, wymaga dokonania interpretacji owego orzeczenia lub ma charakter sporny – sąd pochodzenia orzeczenia podejmował działania o charakterze sądowym. W takim przypadku sąd ów kontynuuje wcześniejsze postępowanie sądowe, zapewniając jego pełną skuteczność, jako że niewydanie zaświadczenia oznaczałoby, że orzeczenie nie może uczestniczyć w swobodnym przepływie orzeczeń

sądowych w europejskiej przestrzeni sądowej. Taki wniosek odzwierciedla potrzebę zapewnienia szybkiego wykonywania orzeczeń sądowych przy jednoczesnym zachowaniu pewności prawa, na której opiera się wzajemne zaufanie do sprawowania wymiaru sprawiedliwości w Unii Europejskiej.

- 31 W konsekwencji procedura wydawania zaświadczenia przewidzianego w art. 53 rozporządzenia nr 1215/2012 ma charakter sądowy, w związku z czym sąd krajowy, do którego wystąpiono o wydanie zaświadczenia w ramach takiego postępowania, jest uprawniony do wystąpienia do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem prejudycjalnym.
- 32 W związku z powyższym niniejszy wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym jest dopuszczalny.

Co do istoty sprawy

- 33 Poprzez swoje pytanie sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 53 rozporządzenia nr 1215/2012 w związku z art. 47 karty należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie temu, by sąd, do którego złożono wniosek o wydanie przewidzianego w owym art. 53 zaświadczenia w odniesieniu do prawomocnego orzeczenia, mógł zbadać z urzędu, czy nie naruszono przepisów sekcji 4 rozdziału II tego rozporządzenia, w celu poinformowania konsumenta o ewentualnie stwierdzonym naruszeniu i umożliwienia temu konsumentowi świadomej oceny możliwości skorzystania ze środka prawnego przewidzianego w art. 45 tego samego rozporządzenia.
- 34 W pierwszej kolejności należy zauważyć, że z porównania art. 42 ust. 1 lit. b) z art. 42 ust. 2 lit. b) rozporządzenia nr 1215/2012 wynika, że sąd rozpatrujący wniosek o wydanie zaświadczenia nie powinien badać jurysdykcji sądu, który wydał orzeczenie co do istoty, w odróżnieniu od tego, czego wymaga się od niego w odniesieniu do orzeczenia zarządzającego środkiem tymczasowym lub zabezpieczającym.
- 35 Podczas gdy art. 42 ust. 1 lit. b) rzeczonego rozporządzenia wymaga od wnioskodawcy, by dla celów wykonania orzeczenia rozstrzygającego co do istoty przedstawił zaświadczenie potwierdzające wykonalność orzeczenia, art. 42 ust. 2 lit. b) owego rozporządzenia wymaga, by zaświadczenie przedstawione dla celów wykonania orzeczenia zarządzającego środkiem tymczasowym lub zabezpieczającym wyraźnie poświadczało posiadanie przez sąd wydający dane orzeczenie jurysdykcji w sprawie głównej.
- 36 Wniosek ten znajduje potwierdzenie w treści owego zaświadczenia, którego wzór formularza znajduje się w załączniku I do analizowanego rozporządzenia, a w szczególności w pkt 4.6.2 owego załącznika, dotyczącym środków tymczasowych i zabezpieczających.
- 37 Rozróżnienie to jest ponadto spójne z faktem, że w innych przypadkach sądem rozpoznającym wniosek o wydanie zaświadczenia jest sąd pochodzenia, który wydał orzeczenie co do istoty sprawy, o którego uznanie lub wykonanie wniesiono, i który w konsekwencji formalnie ustalił swoją jurysdykcję, w sposób dorozumiany lub wyraźny, wydając przedmiotowe orzeczenie zgodnie z art. 2 rozporządzenia nr 1215/2012.
- 38 W drugiej kolejności – z brzmienia art. 53 rozporządzenia nr 1215/2012 wynika, że sąd pochodzenia ma obowiązek wydania sporządzonego zaświadczenia na wniosek każdej zainteresowanej strony. Przepis ten nie przewiduje natomiast w żaden sposób, by do sądu tego należało zbadanie aspektów sporu, które nie wchodzą w zakres stosowania tego przepisu, takich jak kwestie merytoryczne i jurysdykcja, które zostały już rozstrzygnięte w orzeczeniu, o którego wykonanie wniesiono. Z orzecznictwa Trybunału wynika ponadto, że wydanie zaświadczenia następuje niemal automatycznie (zob. podobnie wyrok z dnia 6 września 2012 r., Trade Agency, C-619/10, EU:C:2012:531, pkt 41).

- 39 Z tego wynika, że art. 53 rozporządzenia nr 1215/2012 należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie temu, by sąd państwa członkowskiego pochodzenia orzeczenia, do którego wpłynął wniosek o wydanie zaświadczenia, o którym mowa w owym przepisie, dotyczącego prawomocnego orzeczenia wydanego przeciwko konsumentowi, badał z urzędu, w sprawie takiej jak rozpatrywana w postępowaniu głównym, czy orzeczenie to zostało wydane z poszanowaniem przepisów jurysdykcyjnych rzeczono rozporządzenia.
- 40 W trzeciej kolejności należy jeszcze zbadać, czy orzecznictwo Trybunału przywołane w pkt 21 niniejszego wyroku, odnoszące się do dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz.U. 1993, L 95, s. 29), w związku z art. 47 karty może podważyć to stwierdzenie w zakresie, w jakim wiązałoby się to z nałożeniem na sąd pochodzenia orzeczenia – w celu zaradzenia brakowi równowagi pomiędzy konsumentem a przedsiębiorcą – obowiązku poinformowania konsumenta z urzędu o stwierdzonym naruszeniu przepisów jurysdykcyjnych.
- 41 Po pierwsze, należy zauważyć, że w odniesieniu do przepisów jurysdykcyjnych ustanowionych przez rozporządzenie nr 1215/2012 motyw 18 rozporządzenia precyzuje, że strona słabsza powinna być chroniona przez przepisy jurysdykcyjne bardziej dla niej korzystne niż przepisy ogólne.
- 42 Cel ten realizują właśnie przepisy proceduralne rozporządzenia nr 1215/2012. I tak z art. 17 ust. 1 owego rozporządzenia wynika, że we wskazanych przezeń przypadkach jurysdykcję ustala się w oparciu o przepisy szczególne znajdujące zastosowanie do umów zawieranych pomiędzy konsumentem i przedsiębiorcą, które to przepisy zostały ustanowione w sekcji 4 rozdziału II owego rozporządzenia.
- 43 Jeżeli chodzi, po drugie, o etap uznawania i wykonywania orzeczenia w wezwanym państwie członkowskim, to zgodnie z motywem 29 rozporządzenia nr 1215/2012 osoba, wobec której wystąpiono o wykonanie orzeczenia, powinna mieć możliwość wystąpienia o odmowę uznania lub wykonania orzeczenia, jeżeli uzna, że występuje jedna z podstaw odmowy uznania, przy czym jedną z takich podstaw jest naruszenie przepisów regulujących jurysdykcję szczególną.
- 44 W tej sytuacji, jak to zauważył rzecznik generalny w pkt 76 i 77 swojej opinii, orzecznictwo Trybunału dotyczące dyrektywy 93/13 nie może zostać odpowiednio zastosowane w kontekście rozporządzenia nr 1215/2012, ustanawiającego przepisy proceduralne, podczas gdy dyrektywa 93/13 ma celu minimalną harmonizację prawa państw członkowskich w zakresie klauzul abuzywnych w umowach zawieranych z konsumentami.
- 45 Jeżeli chodzi o prawo do skutecznego środka prawnego, o którym mowa w art. 47 karty, to nie doszło do jego naruszenia, ponieważ art. 45 rozporządzenia nr 1215/2012 umożliwia pozwanej powołanie się w szczególności na ewentualne naruszenie przepisów jurysdykcyjnych zawartych w jego sekcji 4 rozdziału II w dziedzinie umów konsumenckich.
- 46 W świetle powyższego na zadane pytanie należy odpowiedzieć, że art. 53 rozporządzenia nr 1215/2012 w związku z art. 47 karty należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie temu, by sąd, do którego złożono wniosek o wydanie przewidzianego w owym art. 53 zaświadczenia w odniesieniu do prawomocnego orzeczenia, mógł zbadać z urzędu, czy nie naruszono przepisów sekcji 4 rozdziału II tego rozporządzenia, w celu poinformowania konsumenta o ewentualnie stwierdzonym naruszeniu i umożliwienia temu konsumentowi świadomej oceny możliwości skorzystania ze środka prawnego przewidzianego w art. 45 tego samego rozporządzenia.

W przedmiocie kosztów

- ⁴⁷ Dla stron w postępowaniu przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (pierwsza izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 53 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych, w brzmieniu zmienionym rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2015/281 z dnia 26 listopada 2014 r., w związku z art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie temu, by sąd, do którego złożono wniosek o wydanie przewidzianego w owym art. 53 zaświadczenia w odniesieniu do prawomocnego orzeczenia, mógł zbadać z urzędu, czy nie naruszono przepisów sekcji 4 rozdziału II tego rozporządzenia, w celu poinformowania konsumenta o ewentualnie stwierdzonym naruszeniu i umożliwienia temu konsumentowi świadomej oceny możliwości skorzystania ze środka prawnego przewidzianego w art. 45 tego samego rozporządzenia.

Podpisy